

A jerikói úton lejátszódó drámával ma is találkozunk az életben. Szemmel látható, kézzel megfogható küzdelmet vív az igazság és igazságtalanság, a szeretet és a gyűlölet. Kövessük az irgalmas szamaritánus példáját és álljunk a jóság, szeretet, igazság oldalára. Legyünk felebarátai, igaz felebarátai egymásnak. Ámen.

KI A MI ELLENSÉGÜNK?

Lk 10,25—37

Az irgalmas szamaritánus példázata alapján feleletet kaptunk arra a kérdésre, hogy ki az én felebarátom. Az, aki feltételek megszabása nélkül segít a felebarátján, jutalmat nem várva érte.

Ma újból felolvastam a példázatot azzal az előre megfontolt céllal, hogy feleletet kapjunk egy újabb kérdésre, hogy ki is a mi ellenségünk? A felelet adva van a jézusi példázatban. Ennek szellemében teszem fel a kérdést: Kit gondolsz azért, hogy ellensége volt a szerencsétlennek?

Erre a kérdésre csak ezzel lehet válaszolni: a rablók, akik kifosztották, megverték, aztán félholtan otthagya elmentek. Ez ellen, gondolom, senki sem tiltakozik, kivéve a tetteseket, akik, ha bíróság előtt állnának, mindent megtennének tettük igazolására. A történetet természetesen nem tudnák letagadni, de hogy az ítéletet minél enyhébbé tegyék, mentségeket hoznának fel. Tettetett felháborodással tiltakoznának a vád ellen, hogy ők ellenségei a szerencsétlennek. Hogy volnának azok, mikor még nem is ismerik, akkor látták először a jerikói úton. Különböben is ők nem is közönséges útonállók, rablók, mint ahogy az emberek állítják róluk. Ők becsületes emberek, akik Jeruzsálemben is azért akartak eljutni, hogy munkát keressenek és munkájukból becsületesen megéljenek. Útközben azonban elszakadt ruhájuk, elfogyott pénzüik. Tudták, hogy ilyen szánalmas külsővel nem kapnak munkát, s ezért valamilyen úton tisztességes ruházathoz szerettek volna jutni. Pénzüik se volt, amiből vegyenek. Megpróbálták kölcsön kérni, de senki sem adott. Éppen emiatt keseregtek, amikor megjelent a kanyarban egy ember. Gazdag embernek tűnt. Megállították, pénzt és kenyeret kértek tőle, mert éhesek is voltak. De az semmit sem adott, becsületükben is bántalmazta őket, sőt még fegyvert is fogott rájuk. Rárohantak, hogy kivegyék kezéből a fegyvert. Dulakodás közben megsebesült az utasember. Ők tovább mentek, nehogy valaki meglássa és azt feltételezze, hogy ők rabolták ki. Sőt legfontosabb mentő körülményként felhozták, hogy nem is voltak beszámíthatók, mert Jerikóban elindulásuk előtt való este mulattak. Részegek voltak.

Bizonyára így védekeznének a bíróság előtt a rablók és megpróbálnák bebizonyítani, hogy ők nem ellenségei a kifosztott embernek. Ám minden mentegétozésük hiábavaló, mert jogos tulajdonában megkárosítani, becsületében megrágalmazni, életében megrövidíteni valakit súlyos bűn, melyért bűnhődni kell. E tekintetben mindnyájan egy véleményen vagyunk: a rablók ellenségei voltak a kifosztott embernek.

De én nemcsak a rablók tartom ellenségnek, hanem a zsidó papot és a lévitát is! Vádam ellen elsősorban a vádlottak tiltakoznának, de szót emelnének ellene azok az eszmetársak is, akik ma élnek és minden bajbajutottal szemben így viselkednek. Hogy volnának ők ellenségei, — tiltakoznának felháborodással, — hiszen ők egy újjal sem nyúltak hozzá, még rossz szóval sem illették, sőt még haragosan sem néztek rá. Nem is bánthatták, hiszen ők elkerülték.

De hiába tiltakoznak, mert ellenségei voltak a kifosztottnak. Láták a bajbajutott embert és mégis letértek az útról, elkerülték. A kötelességteljesítés keskeny ösvénye helyett a szívtelenség, a könyörületlenség széles országújtára léptek.

Azzal is védekeznének a régi idők vádlottjai s az új idők lévitái, hogy ők félénk emberek. Nem volt fegyver náluk s nem tudhatták, hogy más rablók nincsenek-e a közelben, áldozatra lesve. De különben is nagyon sietős volt a dolguk, mert nekük részt kellett venniük az áldozaton, amelyet aznap mutattak be a jeruzsálemi templomban.

Íme a vallásosság álarcába búvó álkegyesség miképpen kerül szembe a szeretet isteni parancsával! Hányszor hallunk ehhez hasonló beszédet. Hányszor elmennék a templomba, de annyi dolgom van. Olyan szívesen segítenék rajtad, de sajnos nincs időm. Milyen szívesen elintézném ügyedet, de nem tehetem, hív a kötelesség, munkám mellől egy percre sem léphetek le. Elhívnálak szívesen egy pár napra, hisz annyit vendégeskedtünk nálatok, de sajnos kicsi a lakásom. Elvinném magammal egy pár hétre magára maradt édesanyámat, vagy édesapámat, de a gyermekek zajától nem tudnak pihenni. Hazamennék szívesen egy pár napra segíteni a megöregedett szülőknek, kik mindenüket elküldik nekünk, de a tengerpartra van jegyünk. Hány és hány ilyen és ehhez hasonló mentegetőzésekkel találkozunk mindennap. Vigyázz reá, mert az ilyeneknek hiába mondja a próféta: Isten nem égő áldozatot, hanem szeretetet kíván.

És végül elmondanak azt is, hogy ők igen jószívű emberek, de nem bírják nézni mások szenvedéseit, nem tudják hallgatni a jajszót, félnek a vértől. Nem volt boruk és olajuk a sebek kimosására, kendőjük a sebek bekötözésére, nem értenek a segélynyújtáshoz. De kötelességüket megtették, jelentették a hatósági közegeknek az esetet. Igen, talán ezek a mentegetőzésnek a szavai, de hiába minden szóáradat. Bűnösök, mert megszegték a szeretet isteni törvényét. Mert felelősök vagyunk egymásért, mint Isten gyermekei. De nemcsak az embernek, hanem még Istennek is ellenségei az ilyenek, mert abban a nagy küzdelemben, amelyben harcát vívja a jóság és gonoszság, senki sem maradhat semleges. Az állásfoglalás mindenkire nézve kötelező. „Tudok cselekedteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem meleg. Bár hideg volnál, vagy meleg! Ezért mivel langyos vagy, és sem meleg, sem pedig hideg: kiköpök a számból.“ (Jel 3,15—16) „Senki sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti: nem szolgálhattok Istennek és Mammonnak“ (Mt 6,24).

Választani kell. És te választasz is mindennap, mert az élet valamilyen formában mindennap elődbe állítja a szenvedő embert, s te vagy irgalmas szamaritánusa, igaz barátja, vagy ellensége leszel mint a rablók, a zsidó pap és a lévita.

De vigyázz, nehogy ellensége légy rossz választásod következményeként saját gyermekednek, mikor rablók módjára kifosztod; család-

dodnak, mikor annak gondját egész szívvel nem teszed a magadévá, nem osztod meg családod tagjaival, verejtékkel szerzett munkád jutalmát, hanem barátaiddal eltékozolod; embertársadnak, mikor becsületében megsebzod és közömbös szívvel elkerülöd; Istennek, mikor gyalázod és káromlod nevét.

Nekünk Isten mellett van a helyünk, követve az irgalmas szamaritanus példáját, s arra gondolva, hogy a legnagyobb irgalmas szamaritanus, aki valaha élt e földön, előttünk jár. Vállán gólgotai kereszt, de töviskoronás homlokán a jóság fénye ragyog. Hallgassuk mindig hívó szavát: „Aki énutánnam akar jönni, tagadja meg önmagát és vegye fel az Ő keresztjét.“ Ámen.

SZÉN SÁNDOR

FÉNYFORRÁS

Jn 9,5

Egyszerű dolog: világosság nincs fényforrás nélkül. A fizika tanítja, mi mindennap tapasztaljuk.

A fényforrások különbözőek, természetesek és mesterségesek, nagyok és kicsik, örökkévalók és időlegesek, szellemiek és a tapasztalati világ részei. Céljuk egy: világosságot árasztani, az életet fenntartani, a növekedést, fejlődést biztosítani, utat mutatni, a dolgok lényegét könnyebben megértetni, az eseményeket tárgyilagosan felmérni.

Fényforrás, ki ne ismerné?

— ott van az égen áldást osztogatva az égő Nap;

— az oszlopon, hogy settenkedő rossz szándékú embertől megvédje a békés járókelőt;

— a szobában, hogy az együttlétet kellemessé tegye a családban;

— a tenger partján, hogy hazafelé utat mutasson a hajóknak;

— járatlan ösvény szélén nyári estén szentjánosbogárként.

A vallás, a lelki és hitélet világában a mindeneket bevilágító, mindenre fényt derítő és minden sötétséget elűző fényforrás: Jézus, aki magárólmondotta: „Míg e világon vagyok, e világ világossága vagyok.“

Magunkévá tesszük a megállapítást: „Isten teremtett világában minden szépség között legszebb a világosság. Ami egyéb szépséget találunk ebben a világban, az mind a világosság fényében jut el a lelkünkig, hogy gyönyörködni tudjunk benne. „Ezért önként adódik, hogy az ember ösztönszerűen és tudatosan a világosság, a fényforrás felé tart. Ez a törekvés annál elszántabb, minél inkább nyomasztó a sötétség körülöttünk és bennünk.

Az emberiség szellemvezéreinek életcélja: gyertyaként önmagukat emésztve, fényforrásokká válni milliók számára.

Jézus tanítása fényforrás, világító szövétnek az ember sokszor homályba, ködbe torkolló életútján. Akkor pattant ki lelkének szikrája, amikor az emberiség életében beállt a „napfogyatkozás“ állapota, ami-